

TRST - V TKS predstavili knjigo Milana Bufona Meje in obmejne skupnosti na Slovenskem

Odperta meja prinaša sodelovanje Narodne manjšine izgubljajo smisel

Ob avtorju se je z voditeljico Vido Valenčič pogovarjal tudi direktor Pomorskega muzeja v Piranu Franco Juri

Odperte meje prispevajo k čezmejnemu povezovanju, pri čemer so manjšine v to vpete trikrat bolj kot preostalo prebivalstvo in so dejavnik integracije, hkrati pa v takem odprtem prostoru nacionalne manjšine izgubljajo smisel, zato morajo svojo vlogo na novo premisliti. To je lahko v skopih besedah sporočilo četrtkov predstavitev nove znanstvene monografije Milana Bufona Meje in obmejne skupnosti na Slovenskem, ki je potekala v Tržaškem knjižnem središču.

Svoje najnovejšo delo je Bufon objavil pri založbi Annales Znanstveno-raziskovalnega središča v Kopru, kjer je znanstveni svetnik, v TKS pa jo je predstavil skupaj z moderatorko srečanja, radijsko

Na obmejnih območjih je čezmejna vpetost pri manjšinah trikrat večja kot pri ostalem prebivalstvu

in televizijsko voditeljico Vido Valenčič, in direktorjem Pomorskega muzeja v Piranu Francom Jurijem, ki je drugače znan tudi kot publicist in politični delavec ter pripadnik italijanske narodne skupnosti v Sloveniji. Zbrane je uvodoma pozdravil ravnatelj Slovenskega raziskovalnega inštituta Devan Jagodic (SLORI) je bil skupaj s koprskim ZRS tudi organizator srečanja, ki je med drugim poudaril, kako je odprava meja izboljšala politično klimo, normalizirala medetnične odnose in prinesla ugodnosti s

prostim pretokom blaga in ljudi, vendar razvojnega potenciala vsega tega nismo uspeli dovolj izkoristiti. Vida Valenčič pa je opozorila, kako je Bufonova knjiga sad večdesetletnega raziskovanja ter predstavlja aktualen prerez družbenih in integracijskih procesov na obmejnih območjih: gre za obmejna področja na Slovenskem na mejah z Italijo, Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško, pri tem pa se avtor posveča kopici vprašanj, kot so npr. čezmejna soodvisnost, pokrivanje med političnimi in kulturnimi mejami, stopnja dojete večkulturnosti idr.

V pogovoru z Valenčičevo je Bufon naš prostor označil za šolski primer območja kulturnega stika, kakršnih je v Evropi povsod: tu so se politične meje večkrat spremenile, družbena soodvisnost pa se je ohranila, medtem ko se kulturna in politična meja ne pokrivata. Najbolj povezano okolje je prav obmejno območje med Slovenijo in Italijo, najmanj pa med Slovenijo in Hrvaško, kjer še obstaja dejanska meja, kar je dokaz, da odperte meje prispevajo k čezmejnemu sodelovanju, je poudaril Bufon, ki je tudi opozoril na čezmejno vpetost, ki je pri manjšinah vsaj trikrat večja kot pri ostalem prebivalstvu, kar pomeni, da so manjšine de-

Milan Bufon med Vido Valenčič in Francom Jurijem

FOTODAMIJ@N

javniki čezmejnega integracije.

V odprtem prostoru pa nacionalne manjšine izgubljajo smisel, je še dejal Bufon: politična in etnična meja nista več tako opazni, smo sestavni del širše družbe in kot taki bi morali znati operirati, vendar po njegovem mnenju še ne znamo prinesiti modernih pristopov, zato bi morali o svojem položaju razmisliti. Bufon je proti zapiranju, ki zanj pomeni folklorizacijo, zato je treba promovirati jezik in kulturo navzven, a se Slovenija tega ne zaveda.

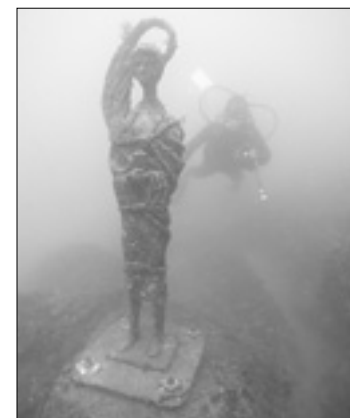
Za Jurija pa je sodelovanje manjšin jamstvo, da gre naveza v pozitivno

smer. Direktor piranskega Pomorskega muzeja, ki pogrša bolj integracijski pristop, saj se italijanska manjšina v Sloveniji po njegovem mnenju zapira v nek miselni geto, je spregovoril tudi o trenutnih polemikah znotraj italijanske skupnosti, ki jim botrujejo finančni in upravljaljski interesi, glede meje pa je dejal, da je bila nekoč izziv, danes, ko je dejansko ni več, pa prevladujeta malodušje in apatija. Drugače je zanj integracija to, da človek v polnosti obvlada oba jezika, če to obvladaš, potem se ne asimiliraš.

Ivan Žerjal

Sv. Just v morju

Na pobudo Rotary Cluba Trieste Nord in tržaškega potapljaškega krožka bodo danes ob 10.30 v grljanskem portiču postavili na morsko dno kopijo kipa sv. Justa,

Kip sv. Justa

in sicer na novo pozicijo, bližje čerem in bolj oddaljeno od voda miramarskega morskega rezervata. Original bo danes na ogled, v juniju pa ga bodo postavili v tržaško stolnico.

Poslikali stadion Grezar

Stene atletskega stadiona Pino Grezar bodo zdaj bolj vabljive. Danes bodo v ulicah Flavia in Valmaura predstavili nove murale, ki jih je v okviru projekta Chromopolis v šestih dneh izdelalo šest mladih umetnikov. Tea Jurišič, Rachitico (Simone Carraro), Kiki Skipi (Chiara Pulselli) in Noeyes (Giulia Salomone) so zmagovalci 12. mednarodnega natečaja Artefatto (na pobudo Občine Trst), z njimi pa sta sodelovala gosta Boxir Sans Avoir in Nicholas Perra.

TRST - Srečanje v organizaciji SDGZ in deželne uprave

Olajšave in podpore za rast konkurenčnosti in zaposlovanja

Olajšave in podpore v korist podjetij za izboljšanje konkurenčnosti in povečanje zaposlenosti so bile v središču pozornosti srečanja, ki sta ga predvčerajšnjim priredila deželna uprava Furlanije Julijske krajine in SDGZ. Na sedežu stanovske organizacije so podjetniki spoznavali glavna sredstva, ki so na voljo vsem tistim, ki bi želeli okrepiti obstoječe ali postaviti na noge nove podjetniške pobude. Javnih sredstev je v ta namen na deželni in državni ravni precej. Dežela ponuja podjetjem 25 možnih oblik financiranja. Ker ima vsak podjetnik svoje specifične potrebe, je važno vzpostaviti stik s pristojnimi deželnimi službami. Te lahko redno obveščajo interesente, ko pride do objave novega razpisa.

Deželna agencija za naložbe (www.investinvg.it) si prizadeva, da bi podjetniki iz FJK izvajali naložbe in da bi sem tudi prihajala podjetja iz drugih okolij. Do 6. julija, denimo, je v okviru programa Rilancimpresa za spodbujanje klasičnih in bolj inovativnih naložb gospodarstvenikom na razpolago 2,6 milijona evrov. Do konca septembra lahko obrtniki vložijo prošnje na center CATA za preureditev in izredno vzdrževanje delovnih prostorov, tehnološke inovacije, itd. Podjetja, ki s težavo najdejo na trgu delovno silo, ki jo potrebujejo, se lahko obrnejo na deželno agencijo za delo. Ta bo v roku enega tedna izvedla selekcijo in ponudila podjetjem ožji krog kandidatov. Agencija omogoča, da se zaposleni stalno izobražujejo (tudi »po meri« podjetij) in brezposelni poklicno

Strokovno srečanje na sedežu SDGZ

FOTODAMIJ@N

prekvalificirajo. Podpore za zaposlovanje predvideva tudi državni finančni zakon: podjetje, ki s časovno neomejeno pogodbo zaposli osebo mlajšo od 30 let, je deležno davčnih olajšav (14 tisoč evrov v triletnem 2018-2020). Sistem podpor za podjetja, ki nameravajo nuditi zaposlitev osebam, je razvejan. Ker je možnosti za prejetje javnih podpor veliko, je najbolje, da se podjetja s svojimi specifičnimi zahtevami direktno obrnejo na pristojno deželno službo (servizi.impres@regione.fvg.it), osebje katere nudi vse potrebne informacije.

Poglavje zase predstavljajo deželni prispevki za zaposlovanje (časovno neomejeno in s polnim delov-

nim urnikom) mladih mam z do 5 let starimi otroci.

Velikega odziva je tudi deležen razpis za ustanavljanje (nakup strojev, storitev, itd) podjetij (ne kmetijskih). Deželna uprava nudi v ta namen do 60 odstotkov nepovratnih sredstev (maksimalni prispevek za posamezno naložbo znaša 100 tisoč evrov).

Na srečanju, ki ga je uvedel direktor SDGZ Andrej Šik in na katerem je prisotne pozdravil glavni direktor deželne direkcije za delo, izobraževanje in šolstvo Nicola Manfredi, so navedene oblike podpor in olajšav predstavili Gianni Fratte in Alessandra Miani z deželne agencije za delo ter koordinatorica deželne agencije za naložbe Michela Masoch. (mch)

ZGONIK - Brezplačna zamenjava

V občini bodo namestili 1400 elektronskih števecv

V teh dneh na območju Občine Zgonik nameščajo nove elektronske števece vrste open meter E-distribuzione. Ta tip pametnega števca 2.0 bo strankam ponujal vedno natančnejše informacije za monitoriranje porabe in bo omogočil nameščanje inovativnih sistemov domotike, t.i. smart home. Z novim števcem bo mogoče vsak trenutek preveriti porabo energije v različnih časovnih pasovih in vsake četrt ure analizirati povprečno jakost. Vsi ti podatki bodo omogočili strankam, da se ozavešijo o porabi in navadah ter da na podlagi teh podatkov izberejo najprimernejšo pogodbo.

E-Distribuzione, družba skupine Enel za upravljanje električnega omrežja, namerava zamenjati v občini Zgonik približno 1400 števecv. Strankam bodo datum zamenjave sporočili nekaj dni prej, z obvestilom na vohodu vseh nepremičnin, kjer bodo zamenjali števece.

Posveg je popolnoma brezplačen in stranke ne bodo plačale osebju, ki bo poskrbelo za zamenjavo, nikakršne vsote. Poleg tega niso predvidene spremembe v pogodbi, ali pa podpisi novih pogodb za dobavo električne energije.

E-distribuzione je mnenja, da je treba, pri organizaciji tako pomembnega projekta, najprej zagotoviti občanom najvišjo stopnjo transparentnosti in jim nuditi vse potrebne informacije.

Že pred nekaj tedni je podjetje objavilo v časopisih obvestila o zamenjavi števecv, medtem ko so bili Občini, kvesturi, karabinjerjem in lokalni policiji odposlana sporočila o podjetju, ki bo izvajalo dela. Sredi maja so se referenti E-Distribuzione srečali z županjo Občine Zgonik Monico Hrovatin ter ji orisali načrt o zamenjavi števecv na občinskem

Elektronski števec open meter

ozemlju in ji predočili, kako bodo pri tem zaščitili občane.

Operaterji podjetja E-distribuzione in izvajalci bodo opremljeni z identifikacijsko kartico s fotografijo. Stranke pa bodo lahko še dodatno preverjale identiteto operaterja, tako da slednjega vprašajo kodo PIN. S klicem na brezplačno številko 800 085 577 (tipka 7), preko aplikacije ali spletne strani E-distribuzione bo tako mogoče pridobiti anagrafske podatke pooblaščenega za zamenjavo.

O tem se je družba soočila s pomembnejšimi združenji potrošnikov, člani CNCU (Consiglio nazionale dei consumatori e degli utenti), s katerimi je izboljšala vse postopke in ukrepe, ki zagotavljajo potrebno varnost strank. Z istim namenom so podpisali tudi sporazum z vsedržavnim združenjem občin ANCI, da pri projektu Open meter in pobudami, ki so z le-tem povezane, soudeležene tudi krajevne ustanove.